

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОЮЗ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIV. Ч. 251.

ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ВІТРОК, 15-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK.

TUESDAY, NOVEMBER 15, 1977 No. 251. VOL. LXXXIV.

В Рочестері відбулася Учителська Конференція

Рочестер, Н. Й. (Р. Т.) — В суботу 5-го листопада тут відбулася цілоденна Окружна Учителська Конференція, в якій взяло участь понад 40 осіб. Крім учителів рідної школи ім. Т. Шевченка, які були господарями цієї конференції, в ній взяли участь також вчителі Православної школи українського знавства при церкві Св. Покрови в Рочестері, та вчителі рідних шкіл з Боффало та Сиракуз. З далекого Едмонтону приїхала взяти участь в конференції п. Ксенія Турко, видатна дівка в шкільній провінції Альберти. Під її керівництвом видається там за державні кошти нова серія підручників для нижніх класів і під сучасну пору вони вживаються в українських школах по цілому світі. Від Шкільної Ради УКА в конференції взяв участь її голова д-р Роман Дражньовський.

Один з доповідачів на конференції була п. Віра Андрушків, яка прочитала доповідь п. з. „Як зацікавити дітей у вищих класах?“ Вона накреслила користь з активного підходу до навчання: учні вчаться найкраще тоді, коли вони є активно зайняті у виконанні якогось проєкту. Наприклад, в географії учні п. Андрушків виконали проєкт „Запізнайтесь з родиною місцем або селом“, тобто місцем походження батьків чи діда. Це було шось на вір телевізійної програми про американських негрів „Рутс“ і тому учні назвали цей проєкт „Шукаємо наші рутсики.“ Учні збирали інформацію про свої місцевості у книжках, енциклопедіях, журналах тощо, і теж розпитували своїх рідних та інших людей. Вони збирали інформацію не лише про дане село чи місто, але також про іхній район та область, про індустрію, культурних діячів, що звідти походять, народні звичаї, діалект, — взагалі все, що цікаве про дану частину України. Учні любили працювати над таким проєктом і при тому засвоїли багато знання не

лише з географії, але також і з інших ділянок українознавства. Під кінець проєкту учні звітували на письмі про вислід їхніх розшукувань і також усно перед класом, що знову заставляло їх працювати над усною та письмовою українською мовою. Другим головним прелегентом була п. Дарія Дяковська, доповідь якої була п. з. „Методи навчання в нижніх класах“. П. Дяковська вчить українську мову в школі св. Дмитрія в Торонто, де українську мову вивчають починаючи від дитячого садочку. Виходячи з переконання, що для більшості дітей українська мова є вже другою мовою, вчителі у школі св. Дмитрія пристосовують модерні методи навчання чужих мов до навчання української мови. Метою є, щоб діти стали вповні двомовними. Фактично у школі св. Дмитрія викладають теж і французьку мову від першої класу (якщо француз в Канаді можуть бути двомовними, то українці можуть бути три-мовними — чому ні?).

П. Дяковська продемонструвала ряд методів та матеріалів, які вживаються в її школі. Вони викликали велике зацікавлення серед учасників конференції, які висловили бажання, щоб школа св. Дмитрія видала свої матеріали у формі книжки. Третьою точкою програми була зустріч-розмова присутніх учителів із новою головою Шкільної Ради УКА д-р Романом Дражньовським. Учнівці говорили про свої потреби і бажання, та висловлювали критичні зауваги про дотеперішню працю Шкільної Ради. Д-р Дражньовський терпеливо відповідав на питання та завага і теж інформовав присутніх про майбутні плани праці та проблеми Шкільної Ради. Цю конференцію організував д-р Роман Трач з Рочестеру, з допомогою ділового комітету учителів та батьків місцевої Рідної Школи та з фінансовою допомогою Шкільної Ради.

Українська література в Піттсбургському університеті

Піттсбург (Н. Й.) — У Слов'янському департаменті Піттсбургського університету впроваджено трикредитовий курс української літератури в зимовому семестрі цього академічного року. Курс охоплюватиме огляд літературних течій і літературної творчості наших поетів і письменників від 16-го до 19-го століть на тлі історичного й культурного розвитку українського народу та на тлі розвитку літературних течій Європи. Викладачі читання відбуватимуться англійською мовою, проте, студентів із знанням української мови заохочуватимуться читати оригінали. Лекції відбуватимуться у вівторки й четверги від год. 7-00 до 8:15 вечора. Реєстрація для студентів Піттсбургського університету триватиме до 9-го грудня; для інших студентів — до 6-го січня. Курс провадитиме проф. д-р Василь Яшун. Тел.: 624-5906 вдень або 361-0979 ввечері.

Вотервліт, Н. Й. (І. Д.) — В українських церквах в Амстердамі, Вотервліті, Коговзі і Трою в неділю, 30 жовтня, відправлено Служби Божі в наміренні українського народу та панахиди за полеглих за волю України. Заходом Об'єднаних Відділів ООЧСУ Амстердам-Коговзі і Об'єднаних українських ветеранів Олбанської округи відбулися тут тож дня в 5 год. по полудні святочні сходи громадянства, що їх відкрив голова Відділу ООЧСУ, інж. Мирон Свідерський. Він підкреслював пов'язаність усіх трьох Ювілей: 60-ліття української революції, Листопадових Роковин і 35-ліття УПА, що були продовженням віковичної боротьби українського народу за свою державність. Голова Об'єднання українських ветеранів, п. Василь Боднар, перервав апель ветеранів і суміської молоді, що вис-

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ТУРБУЄТЬСЯ БЕЗРОБІТТЯМ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ, ЕНЕРГЕТИЧНОЮ ПРОБЛЕМОЮ

Вашінгтон. — Виступаючи на 19-й з черги пресовій конференції, президент Джиммі Картер у четвер, 10-го листопада, відповів на запити, які стосувалися енергетичної проблеми, поборювання безробіття, встановлення системи крайового забезпечення здоров'я та інших внутрішніх справ ЗСА, а також інформував про найновіші заходи щодо встановлення миру на Близькому Сході.

Коментуючи факт, що рівень безробіття знову зріс до 7 відсотків всієї робочої сили країни, Президент сказав, що хоча „немає легких способів позбутися цієї проблеми“, то його уряд зробить все можливе, зокрема надіється, що незабаром почне діяти нова програма масового публічного zatrudнення, яка охопить більше осіб, ніж будь-яка подібна програма від часів президенту Френкліна Д. Рузвельта. Він поінформував, що Білий Дім „тісно співпрацює з Конгресом“ відносно розв'язки проблеми безробіття, але перестеріг, що не можна сподіватися, що ця проблема буде цілком зліквідована в недалекому майбутньому.

Щодо енергетичної проблеми, президент Картер зазначив, що ця справа матиме першесте, бо від її подолання залежить добробут і безпека країни. З огляду на те, він відкладає свою поїздку до 9-ох держав, яка мала розпочатися 22-го листопада, щоб присвятити всю увагу енергетичному законопроекту, який знаходиться тепер в спільній комісії обох Палат Конгресу. Ця комісія має покласти розв'язку між двома версіями енергетичної програми, бо Палата Репрезентантів схвалила проєкт, який майже тотожний з пропозицією Білого Дому, натомість рекомендації Сенату дуже відмінні. Заявляючи, що до кінця цього року близько співпрацюватиме з Конгресом, зокрема відбуватиме наради з членами спільної комісії, Президент підкреслює, що розв'язка цієї проблеми вийде на користь не тільки ЗСА, але і союзників Америки, включно з тими 9-ма державами, що їх він мав відвідати під час своєї поїздки.

Президент Картер сказав, що знову підтримує пропозицію встановити крайову програму забезпечення здоров'я, бо шпитальні і лікарські оплати надто високі і постійно зростають. Він вказав, що Білий Дім вже виготовив пропозиції відносно зменшення

Секретар Бровн погоджується на вищий оборонний бюджет

Вашінгтон. — Секретар оборони Гарольд Бровн і його доповідач тентативно погодилися, щоб оборонний бюджет на фінансальний 1979-й рік, який фактично починається 1-го жовтня 1978-го року, внісши 130.5 більйона доларів, замість 125 або 127 більйонів, як це раніше пропонувалося. Речник Департаменту оборони пояснює, що вищий видатки на оборонні цілі викликає тим, що Союзний Союз продовжує швидким темпом розбудовувати свою військову силу, як також тому, що союзники Америки в Північно-Атлантичній Організації (НАТО) постійно закликають до збільшення видатків на військове лутство, танки та інші роди зброї. В бюджеті Пентагону на фінансальний 1979-й рік для НАТО буде призначено 10 або 12 більйонів доларів більше, ніж в поточному фінансальному році.

ВІСТАВКА СІМОХ МІСТЦІВ

Пассейк, Н. Дж. — Пластове „Плем'я“, „перші Стежі“ вальшовує тут в неділю, 20-го листопада п. р., в залі Української Централі, 240 Говп есеню, мистецьку виставку сімох мистців, у якій візьмуть участь: Володимир Балаєв, Слава Геруляк, Андрій Малай, Микола Неділко, Богдан Титла і Галина Титла. Виставку, відкриття якої відбувається о год. 1-й по полудні, можна оглядати від год. 11-00 перед полуднем до 3:30 по полудні.

КОНГРЕС ЗСА ОДНОДУШНО СХВАЛИВ РЕЗОЛЮЦІЮ В ОБОРОНІ ДИСИДЕНТІВ І ПРАВ ЛЮДИНИ В СССР

Вашінгтон. — Після одержання резолюції конгресмена Пітера Роліна, демократа з Нью-Джерсі, в обороні Миколи Руденка і Олексі Тихого, яку підтримали 57 конгресменів, Комісія міжнародних відносин Палати Репрезентантів ЗСА випрацювала свою власну резолюцію в обороні сімох ув'язнених в СССР дисидентів, серед них чотирьох українців, внісши її на форум Палати, яка її одностайно прийняла. Це перша з-поміж багатьох вже кілька років підйнятих згошуваних резолюцій, яка була адоптована Палатою Репрезентантів ЗСА. В серпні минулого року Сенат ЗСА прийняв резолюцію в обороні Валентина Мороза і переслав її до Білого Дому, який, однак, зигнорував її.

Резолюція Палати Репрезентантів має ч. 387 і серед інших прикладів порушення людських прав, Союзним Союзом та його сателітами в Східній Європі, вказує на безпідставне ув'язнення В. Мороза, Миколи Руденка, Олексі Тихого, Юрія Шухевича, Гунара Рода, Сергія Ковальова і Анатолія Шаранського „серед багатьох інших, яких ув'язнено за їхні політичні переконання“. Прізвище Шаранського, який очікує суду, було додане вже під час дебат над резолюцією на пропозицію конгресмена і члена Комісії Кlementsа Заблоского до Вісконсину, який пояснив, що Комісія одержала багато резолюцій, тому й приго-

товила свою, яка віддзеркалює зміст всіх інших. В резолюції рівнож згадується про еміграцію з СССР і його сателітів та про безпідставне звільнення з в'язні для Галини і Ольги Микельсон, дружини і доньки Анатолія Микельсона, який живе в ЗСА. Ця родина була розлучена 22 роки тому.

Резолюція стверджує, що конгрес ЗСА, як репрезентативне тіло американського народу, дає повну підтримку Президенту в його заходах поширити людські права в цілому світі і „закликає Президента повідомити відповідних голів держав інших народів, що в перевірці своїх відносин з тими державами, З'єднані Стейти братимуть до уваги до якої міри вони (держави) респектують людські права“. Резолюція була прийнята в понеділок, 31-го жовтня, три дні після її зголошення комісією.

Ініціатива в справі цієї резолюції вийшла з Комітету Оборони Валентина Мороза в Нью-Джерсі при співпраці з Відділом УКА в Ньюарку-Ірвінгтоні та численних українських громадян, які телеграфічно і телефонічно зверталися до своїх конгресменів. Крім цього, Комітет виставив стейту Нью-Джерсі заявляючи за першою резолюцією конгресмена Роліна, а описля підтримували спільну резолюцію Комісії міжнародних відносин.

Советський дипломат попросив політичного азилу в ЗСА

Вашінгтон. — Державний департамент підтвердив в середу, 10-го листопада ц.р., що один советський дипломат зголюється до американських поліційних чинників і попросив політичного азилу у З'єднаних Стейтах Америки. Речник департаменту Джон Тратнер заявив кореспондентам, що він не може, з відомих причин, назвати прізвища советського дипломата, ані подати його ранги чи навіть пояснити чому він просив азилу в ЗСА. Інші поінформовані держела стверджують, що випадок трапився не в ЗСА, а в Каракасі, Венесуелі, і що советський дипломат зголюється там до американської амбасаді, а потім його перевезли до Америки.

Вальдгайм засудив палестинських партизан й Ізраїль

Нью-Йорк, Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм в окремому зверненні засудив палестинських партизан, які ракетами обстрілювали мирні ізраїльські поселення у прикордонній смузі, але також натапував Ізраїль за його відплатну акцію і бомбардування леванської місцевості. У висліді цього конфлікту, — заявив Вальдгайм, — потерпіли не тільки військовики і знищено багато житлових приміщень, але загинули також цивільні люди — жінки, діти і старші особи, які не є причетні до військових акцій ворогуючих сторін. Курт Вальдгайм висловив також побоювання, що такі акції можуть не тільки поновити ізраїльсько-арабську війну, але знищити надії на мир у близько-східньому обширі Уміжчасі Леван переслав на адресу Ради Безпеки ООН зажелання на Ізраїль, у якому згадується не тільки останню ізраїльську атаку на містечко Тир, але також інші подібні випадки, в яких гинуть цивільні люди. В листі застерігається право Левану на скликання Ради Безпеки ООН для обговорення конфлікту.

Ізраїль продовжує обороняти своє становище, кажучи, що він мусить оборонятися перед нападами палестинських партизан і нічевити їхні плани нападу на Ізраїль. Міністерство оборони Ізраїля перепослало Левану за цивільні жертви, які не були зумисним приїлком ізраїльської зброї, але у війні гинуть не тільки військовики. Також президент Картер відомився засудити Ізраїль, кажучи, що якщо не було б провокації — не було б відплатної акції.

Західна Німеччина має нову шпигунську аферу

Діссельдорф, Західна Німеччина. — Ройтер інформус, що західно-німецька поліційна поліція відкрила нову шпигунську сітку в міністерстві закордонних справ. Переловлена на „гарячому“ секретарка міністерства Гельга Бергер, яка раніше працювала в Бонні, а потім в німецьких амбасадах в Парижі і Варшаві, призналася, що вона передавала східно-німець-

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО ПРИБУДЕ ДО ЗСА НА ОПЕРАЦІЮ

Москва. — Кореспонденти газети „Вашінгтон Пост“ в Москві інформують, що советські чинники видали видатному советському дисиденту і теперішньому голові московського відділу Комітету наглядку за виконанням Гельсінської угоди, 70-річному генералові Петрові Григоренкові, виїзду візу до ЗСА, де він мав би перейти складну операцію простати. Ген. Петро Григоренко, який на протязі останніх 10-ох років критикує советську систему за потопання людських прав і ламання міжнародних договорів, заявив кореспондентам в четвер, 10-го листопада, що він одержав дозвіл від советських чинників вийти на 6 місяців до З'єднаних Стейтів Америки разом зі своєю дружиною і пасербом. Він при тому відмітив, що наміряється повернутися до Москви ще перед вигасенням речення. Григоренко підкреслює також, що в ЗСА вже перебуває його син Андрій, якого він має намір відвідати, заки переїде до шпиталю, щоб піддатися операції. Політичні спостерігачі і кореспонденти вважають, що видача візи ген. П. Григоренкові є частинною советською плянью позбавити з Советського Союзу дисидентів, щоб тимсамим зменшити їхню діяльність до мінімуму, або цілком припинити. В останніх тижнях приблизно 10 відомих дисидентів вийшли під тиском КГБ, за кордон, разом зі своїми родинами. Органи КГБ навіть погрожували деякому з дисидентів, як, наприклад, Татяні Ходорович, що як вони не вийдуть за кордон то будуть поставлені під обвинувачення за кримінальні проступки. Цією політикою супроти дисидентів в Москві хоче мабуть злагодити загострене, наставлення західних країн, які не перестають атакувати Советський Союз й інші ко-

Ген. Петро Григоренко

муністичні держави за порушення прав людини на Європейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Європі.

Ген. Петро Григоренко одержав в часі Другої світової війни багато військових відзначень, а після війни був найменований керівником кібернетичного департаменту військової академії ім. Фрунзе в Москві. В 1960-му році Григоренко почав критикувати Нікіту Хрущова за поворот до сталінської ери і обмеження людських прав в Советському Союзі. Він тоді попав у неласку кремлівських верховодів і був висланий на Далекий схід на китайсько-советський кордон. В 1964-му році КГБ арештували П. Григоренка і вислали на психіатричну пелітерку до улавленого психіатричного інституту ім. Сербського, де його КГБ'яські лікарі проголошували „тимчасовим божевільним“. В цьому інституті П. Григоренко пробував 14 місяців. Після звільнення аж до сьогоднішнього дня ген. Петро Григоренко тісно співпрацював з усіма групами наглядку за виконання Гельсінської угоди і був посередником між московською і київською групами. Він також передавав цінні інформації про працю груп наглядку за кордон.

МИКОЛА РУДЕНКО: „СПРАВА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРУПИ СПРІЯННЯ ЗАВЕДЕНА НЕ В КИЄВІ, А В МОСКВІ“

Гельсінкі (УІС „Смолоскип“). — Сюди дісталася копія листа Миколи Руденка, голови київської Української Гельсінської Групи до прокурора Москви. Копію цього листа М. Руденко переслав прокуророві Києва. На копії листа, яка дісталася закордон є дописане прохання невідомої особи, щоб зміст цього листа довести до відома міжнародної Комісії Юристів. Лист цей М. Руденко написав приблизно місяць перед арештом і в ньому яскраво з'ясовано в яких обставинах розпочато розгром київської Української Гельсінської Групи. Нижче подано повний текст цього листа:

Прокурору м. Москви
Копія: прокурору м. Києва
Керівнику Української Громадської Групи Сприяння

Посерба А. Сахарова викинули з учительського семінара

Москва. — Ройтер інформус, що академік Андрей Сахаров повідомив в четвер, 10-го листопада ц.р., закордонних кореспондентів, що советські поліційні чинники примінують нові способи морального терору на нього і його родину. В останньому часі вони добились того, що управа учительського семінара викинула пасерба Сахарова, Алексея Семіонова. „Я категорично заявляю тут, — сказав Андрей Сахаров кореспондентам, — що виконання Семіонова сталося тільки тому, що він був родиною пов'язаний зі мною і це була ще одна відплата за мої прилюдні виступи з засудування советської системи“. Алексея Семіонова викинули з педагогічного інституту в Москві сім місяців перед іспитами, щоб не допустити його до одержання диплому. В листі голови факультету до ректора інституту згадується, що Семіонов два рази перешав на іспитах, а крім того він не з'явився на літній військовій вправі, порушивши цим військову дисципліну.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, доплативши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Переплати: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65 ц. мис. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Солідарність проти тиранів

Українська Інформаційна Служба „Смолоскип” розповсюдила недавно документ, який представляє до Фінляндії, про чергові комуністичні злочини і зумисне мордування українських політичних в'язнів в Мордовському концтаборі ч. 1, у якому перебувають також Валентин Мороз, Святослав Караваєвський, Данило Шумук, Михайло Осадчий, Іван Гель, о. Василь Романюк, Б. Ребрик, О. Мурженко та багато інших українців, які відбули довгі роки ув'язнення, або були повторно засуджені. В документі, між іншим, зазначається, що органи КГБ не тільки займаються провокацією, підбурюванням одних в'язнів проти інших, фальшуванням листів, підсиленням провокацій тощо, але й підсилюють до їжі загалом в'язнів відповідні хімікалії, які викликають в організмі в'язня нервову заборону. Після довгомісячних дослідів, в'язні також ствердили, що, наприклад, листи Данила Шумука, які КГБ і таборова адміністрація дозволяла відправити за кордон і пофальшовані уривки з яких були опубліковані в виданнях КГБ за кордоном, були написані Шумуком тоді, коли він був під сильним впливом галюцинаційних хімікаліїв і сильним психологічним тиском спеціальних слідчих-психологів та психіатрів. В'язні також перестерігають українців на поселеннях перед можливостями нових провокацій з боку КГБ, бо жертвою комуністичних ватажків падають також деякі діти засуджених українських патріотів, які підписали спраровані КГБ-істами листи, що їх КГБ вислало, або вишле в скорому часі за кордон з метою очорнити деяких політичних в'язнів. Ціль таких листів є підірвати довіру до них і довести до того, щоб їхньою справою не займалася Міжнародна Амністія та інші організації.

Усі ці вияви насильства і безправства стосовані комуністичними режимниками супроти людей, які засуджують незаконні дії московських імперіалістів та домагаються національних і людських прав в Україні, повинні викликати в нас, українців на поселеннях у вільних країнах світу, відраду реакцію і стимулювати нові оборонні акції по всьому світі, подібні до акцій в обороні Валентина Мороза, які, хоч не принесли йому сподіваної волі, але напевно врятувала цього незламного борця і патріота свої батьківщини від психіатричного заведення КГБ і тих дивовижних туртур, через які проходили і проходять інші політичні в'язні. Пам'ятаймо слова Володимира Буковського, який, приїхавши на Захід в заміну за комуністичного лідера Чіле Корвалана, заявляв, що „сила людської солідарності змушує поступитися тиранів”.

Нашою солідарністю і активністю допоможемо нашим братам в Україні не тільки встояти, але й — дати Бог — позбутися тиранів.

Неефективна система

Кілька днів тому американські засоби масової інформації повідомили, що цього року в Союзі зібрано біля 194 мільйонів метричних тонн різного зерна, замість передбачуваних 215 мільйонів тонн.

Вже раніше Департамент сільськогосподарства ЗСА і Білий Дім видвинули пропозицію, щоб в наступному 1978-му році зменшити на 20 відсотків посів пшениці в Америці, бо ЗСА тепер мають значну надлишку цього зерна, коло 1.5 бильйона бушлів.

Наведені факти вказують, як відмінно виглядає стан сільськогосподарства в цих двох світових потугах! Коли в ЗСА уряд журиться тим, що країна має надлишки пшениці, тоді Кремль змушений призначити, що „не виконано плану” і можна передбачувати, що незабаром Москва знову буде закуповувати різні роди зерна за кордоном, головним в Америці, Канаді та Австралії. Очевидно, що часами цю закупівлю зерна від країн вільного світу спричиняють такі явища природи, як посуха чи повені, але головною причиною постійних браків харчових продуктів в Союзі — це сама система сколективізованого сільськогосподарського господарства.

Примусова колективізація, в наслідок якої в 1930-их роках в Україні згинуло понад 6 мільйонів людей, пропагувалася Кремлем як засіб, при допомозі якого Союзний Союз мав „лігнати і перегнати” Америку. Проте, що сьогодні ця система не спроможна вижити власного населення. Тоді, коли в ЗСА тільки 4 відсотки всієї робочої сили працює на фермах і Америка може експортувати великі кількості різних харчових продуктів, а Білий Дім журиться фактом, що існують надто великі надлишки пшениці, то в Союзі Союзі одна третя цілої робочої сили працює в сільськогосподарському секторі, тобто, в колгоспах і радгоспах, а Москва все одно мусить часто купувати харчові продукти за кордоном.

Якщо кремлівські ватажки взагалі інформують населення Союзного Союзу про погані урожаї, як це минулого тижня зробив Леонід Брежнев, то переважно звальють вину на посуху, повені чи інші явища природи. Проте, погані урожаї в СССР, як вже сказано, спричинені головним чином „типичними недотачами сільськогосподарського господарства”, як це висловив один знавць сільськогосподарських справ. Західні аналітики вказують, що постійні браки харчових продуктів у Союзі Союзі спричинені неефективністю центрального планування в сколективізованому сільськогосподарському секторі, слабо розвиненою системою транспорту, браком запасних частин до сільськогосподарських машин і т. п.

Неефективність і відсталість свого сільськогосподарського сектора кремлівські верховоди стараються затаїти перед населенням Союзного Союзу, забороняючи своїм засобам інформації — чи радше „дезінформації” — взагалі згадувати про закупівлю великої кількості зерна та інших продуктів за кордоном. Але населення Союзного Союзу про ті неуспіхи на відтинку сільськогосподарства все одно дізнається, а велика частина повноволених Москвою людей вже давно про це знає.

Панас Феденко

ПРОПАЩІЙ ЧАС

(60-ті роковини тиранії)

Е революції в історії народів, що приходять самі від себе, спонтанно. Хоч такі революції мають під собою ґрунт, підготований попереднім розвитком суспільства, але в них невідно планоності. Другий сорт революцій має власний план, продуманий до подоби. Прикладом незадуманих, спонтанних революцій була „війна козацька” на чолі з гетьманом Богданом Хмельницьким, що почалася 1648 р. (В тодішній добі революції називали „війною” або „ребелією”). Сам Хмельницький казав послам польського короля, які були у гетьмана в Переяславі в лютому 1649 р., що він свого повстання „не наміслюв”. Теж Велика Французька Революція 1789 р. не була ніким запланована, а „вибухла”, сказав би хтось, з причин дріб'язкових: скликані королем на нараду представники станів — шляхти, духовенства й міщанства — відмовились себе державним парламентом (Assemblée Nationale).

Революція з кінця лютого 1917 р., що примусила царя Микола II зрешти трон, була самочинна, спонтанна. Василь Шулгин, російський монархіст українського роду, писав у своїх споминах про переворот у лютому 1917 р. в Петербурзі, що царські міністри, перелякани повстанням війська, порозбігались, „так, що їх і з собаками не знайдеш”, а опозиційні групи не рішались взяти владу в свої руки. („Дні”, Београд, 1925 р.).

Від квітня 1917 р. виступила група владолюбів, на чолі з Леніном, що приїхав із Швейцарії через Німеччину з допомогою німецької розвідки. Комуністичні історики обминають цей факт, що без дружньої допомоги німецького уряду Ленін мабуть залишився б надого в Швейцарії, бо уряди — англійський і французький — не дали б йому та іншим емігрантам „пораженням” переїзду в Росію через територію — Францію та морем до нейтральної Норвегії й Швеції. Німецький уряд ужив Леніна та його малу групу „большевиків”, як „політичну бомбу”, в надії на успішне закінчення війни з Росією.

Світова війна зробила переворот у поглядах Леніна

Війна 1914 року принесла Ленінові та його партійцям надію на соціалістичну революцію: мовляв, світова війна мусить завершитися всесвітньою соціалістичною революцією. Російську революцію 1917 р. Ленін уявляв за початок всесвітньої революції: треба кликати робітників і військово-капіталістичних країн до братання, щоб разом обернули зброю проти капіталізму для будівництва соціалістичного ладу. Коли соціалістичний лад переможе в країнах індустріальних, то промислові, культурні народи допоможуть відсталій Росії створити соціалістичне господарство. Цією надією на світову революцію Ленін переконував своїх партійців, що треба негайно скинути тимчасовий уряд, який діяв після упадку царату, і створити „владу робітників, селян і вояків”, об'єднаних у вільних рад. Безперечно, Ленінові приходило до думки, що надія на всесвітню соціалістичну революцію залишиться фантастичною мрією, і план — будувати соціалізм у відсталій некультурній Росії буде „вилами по воді писаний”. Однак його це не лякало. Ще перед повстанням 6 листопада 1917 р. Ленін, переховуючись у курені за Петербургом, написав книгу, що вийшла пізніше під назвою — „Держава і революція”. У післямові до цієї книжки Ленін зазначив: „Цікавіше робити експеримент („опит”) революції, ніж про нього писати”. Ці слова показують, що Ленін уявляв свій переворот за досвід, подібний до експериментів, які роблять природознавці або лікарі. На мукі й смерті мільйонів людей вождь большевизму не вважав, бо надіявся, що з його, хоч і

невдалого експерименту, буде користь для інших, успішних „опитів” революції”.

Як глибоко сиділа в головах большевицьких провідників надія на всесвітню революцію, показує такий приклад: Весною 1919 р., коли большевицьке військо захопило велику частину Наддніпрянщини, була в Москві видана книжечка: „Там, где решаются судьбы мировой революции”. Україна мала б дати харчові продукти Москві і врятувати цим комуністичну диктатуру, що своїм господарюванням довела людину до голоду. Тимто р. 1919, коли на Угорщині комуністи захопили владу, на допомогу мадярським диктаторам Москва хотіла послати військо двох запаморочених большевицькою пропагандою українських отаманів: Григорієва і Махна. Цей план розбився, бо Махно й Григорій обернули зброю проти російської червоної армії.

Аж до смерті Леніна 1924 р. агенти комуністичного Інтернаціоналу пробували викликати повстання в різних країнах Західної Європи для створення „Советської владі”, однак успіху не мали. Особливо Лев Троцький ширив пропаганду за „перманентну (непинну) революцію”. Однак компартія пішла за Сталіним, котрий забезпечував комуністичним бюрократам веселе й щасливе життя через „будування соціалізму в одній країні”. Клич „світової революції” залишився тільки для парадних резолюцій і промов.

„Касарняний соціалізм”

Лешек Колаковський, польський учений, що вчить в університеті в Оксфорді, у своїх книгах пише, що той устрій, який панув в СССР та в країнах Союзного Блоку, не можна вважати за соціалізм. Деспотичний режим однієї партії над народним господарством і життям народу Маркс називав „касарняним соціалізмом”. Такий устрій панував у Парагваї, в Латинській Америці, в 17-18 вв. Майже 150 років від владою Орлеану Езуйтів. Шось подібне заводив уряд царя Олександра I (1801-1825) в сільських громадах на Московщині та на Україні: так звані „воєнні поселення”.

Такий режим може існувати, тільки спираючись на поліцію, на терор.

Деякі дослідники пробують скинути відповідальність за терор на Сталіна. Однак, організація терору ЧК була створена вже в грудні 1917 р. за директивами Леніна. Він підганяв нерішучих партійців, щоб примушували людину до послуху кривавими розправами: „Узако-нити терор”, — писав Ленін до комісара юстиції

(Закінчення на ст. 3-ій)

СЬОГОДНІШНЯ ЕСТОНІЯ

(ст). — Не зважаючи на те, що Естонія вже 35 літ під советською окупацією, естонці не впадають на душі. Советські туристи, які вибираються до столиці Естонії, Таліна, звичайно кажуть, що їдуть „за границю”. В цьому є багато правди. Всього 60 миль від Фінляндії, через Балтійське море, Талін є улюбленою зупинкою для фінляндських туристів, щоб закупити дешеві алкогольні напої. Естонці, які живуть за границями, купують для своїх рідних в Естонії авто за посередництвом експортної компанії, а тому, що совети потребують твердої валюти, то естонці можуть одержати авто майже відразу, а не чекати місяці, а то й роки як це діється в советах, де люди купують авто за рублі.

Життя під чужим пануванням нічого нового для естонців, які навчилися протягом 800 літ пережити німецьку, шведську й норвезьку окупації. Естонці можуть купити за 25 рублів долаткові пристосування до антени, яке допоможе йому слухати і бачити телевізійні програми з Фінляндії. Вони слухають теж передачі „Голосу Америки”, фінляндського радіо і советського й так доводяться правду. Естонська радіостанція подає довігнуті політичні програми. Естонська мова споріднена з фінляндською, якої майже ніхто із советських туристів не розуміє. Трапляється, що шофер автобуса скаже советському туристові, що не розуміє російський, хоч знає російську мову дуже добре. Це тому, що естонці не забули, що за часів Сталіна вивезено 10.000 естонців на Сибір.

На полотнах, які розвішують у комуністичні державні свята на вузьких вулицях Таліна, давніше були тільки естонські напівлі, пізніше їх заступили двома мовами, або тільки російською. Естонці кажуть туристам: „Можете нас називати советчиками, хоч ми цього не долюблюємо, але скажемо „Ну, так”, але не зовіть росіянами, бо ми естонці”. Трапляється, що діти по школах скажуть один до одного: „Не бався з ним, він російський”. Від кого вони навчилися казати шось такого, заявив один батько, що він не знає. Він ніколи не говорив такого своєму синові. Естонці не є „загорілі” націоналісти, вони холодокровні, торговельні люди. А все ж кожного червня в естонській День Свободи з'являється в центрі Таліна синьо-чорно-білий естонський національний прапор, але ніхто не знає хто його там виставив, хто його там виставив. Для естонців російська культура зовсім чужа.

Лука Луцвіч

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

ОЛЕНА ТЕЛІГА. Збірник. Редакція і примітки — О. Жданович. Видання Українського Золотого Хреста в ЗСА. Детройт-Нью Йорк-Париж. Друковано у Франції, 1977, ст. 743.

Українські жінки, згуртовані в Українському Золотому Хресті в ЗСА, гідно шанували Олену Телігу. В 35-річчя її героїчної смерті, видавши цей поважно задуманий і дбайливо зредагований Збірник, в якому надруковані: вся поетична й прозова творчість Покійної, її життєпис, спогади і матеріали про неї й літературно-критичні оцінки її творчості. Редактор О. Жданович до всіх цих розділів додав обширні примітки, які вгледують читачеві зрозуміти поетку О. Телігу та всіх тих, що писали про неї.

Недавно у „Свободі” була сумлінна рецензія цього Збірника І. Коровицького (ч. 225, 1977), і ми не пишемо до неї про цінну, багатушу на обильні матеріали книжку. Коли І. Франко написав був про Лесю Українку, що вона „єдиний мужина” в українській літературі. Тепер він мусів писати, що побіч Лесі стоїть „тверда й сувора” Олена, яка палко мріяла, „щоб Бог після її найбільшій дар: гарячу смерть — не земне умирання”.

(Цю книжку продається у „Свободі” за 20 доларів.)

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ. Том I. Волинська Полісся. Німецька окупація. Книга перша з англійського режюме. Видавництво „Літопис УПА”. Торонто, 1976, ст. 255. Обкладинка роботи мистця Мирона Левицького.

Об'єднання кол. вояків УПА в ЗСА і Канаді видало цю книжку, яку зредагували С. Штендера і П. Потічний, і яка має започаткувати серію книжкової видання, щоб опублікувати документ й матеріали до історії Української Повстанської Армії (УПА). Це видання мало б мати понад десять томів і воно видавало б і спогади про діяльність УПА та бібліографію видань до історії боротьби УПА.

Дай, Боже, щоб це серійне нове видання могло здійснити свої плани, бо шість мала б величезне значення для нашої новішої історії, яку вже тепер оплюгають наші вороги, видаючи численні праці друком, бо мають на це державні фонди.

Це видання могли б всі підтримувати, бо видаючи заявляють, що сторінки „Літопису УПА” відкриті для авторів різних політичних поглядів і світогля-

дових переконань”, що не часто в нас трапляється. В цьому першому томі, в його першій книзі, маємо статті полк. М. Омелюсіка під заг. „УПА на Волині в 1943 році”, „Нарис історії боротьби УПА” — Г. Левенка та розвідку І. М. Коваленка „Цілі і методи німецької імперіалістичної політики на окупованих теренах”.

Після військово-вишкільних і політичних інформацій іде стаття про те, „За що бореться визвольно-революційна Українська Повстанська Армія”. В книзі багато документів, як „Накази Командування УПА” та „Документ шефа політичного штабу групи „Заграва”.

УПА зверталася до вояків і населення інших національностей, як азербайджанців, вірменів, білорусів, грузинів, руських (росіян), татар, узбеків, казахів та всіх інших, що їх поневолює комуністична Росія.

В листопаді 1943 року відбулась Перша Конференція Повноволених Народів Сходу Європи й Азії, в якій взяли участь представники 13 народів — разом 39 делегатів, які вирішили об'єднати всі свої сили проти комуністичного російського поневолення.

В книзі 19 малюнків і показник імен на 11 сторінках. Майже всюди при статтях та документах англійські режюме.

Якщо Видавництво „УПА” зможе здійснити заплановану працю, то воно виконає велику працю супроти свого народу, бо допоможе правдиво висвітлити нашу нову історію.

МИХАЙЛО СОСНОВСЬКИЙ. Нарис історії української політичної думки. Відбитка з журналу „Сучасність” з 1976-20 року, ч. 5, 6 і 7-8. Мюнхен, 1976, ст. 70.

Автор запланував: був велику тритомову працю про історію української політичної думки, але вів написати тільки три розділи, що мають всього 70 сторінок, бо ненадійшла смерть 25 липня 1975 року перервала нитку його працюючого життя на 56-му році. Його монографія про Дмитра Донцова та його ж праця під заг. „Україна на міжнародній арені” 1945-1965 свідчать про те, що його задумана праця про українську політичну думку була б з успіхом заповнила в нашій політичній літературі ту прогалину, яка в нас ще існує. Про це свідчить і той початок його праці, яку покійний вів написати, що тепер появилася друком.

Автор розглядає такі проблеми української політичної думки: „Деякі питання етногенезу української нації (20 сторінок); „Руська земля” й основні

(Закінчення на ст. 3-ій)

Проф. д-р М. Біда

ПРОФ. БОРИС М. МАРТОС

(2)

В молодого Б. Мартоса почала зароджуватися нова ідея, що неминуче в'язала його з українською дійсністю, а тим більше тоді, коли він бачив практичне застосування своїх власних цілей російським соціал-демократом, які в той час відігравали провідну роль в партії. Тоді він змінив свої погляди і орієнтацію на міжнародну соціалістичну солідарність, поставивши на перше місце потреби свого рідного народу та його визволення з-під чужого панування.

Тоді в молодого Б. Мартоса виникло заінтересування політичною економією й економічною політикою, які він почав вивчати самотужки, а при цьому аналізувати всілякі явища суспільного характеру та їхні закони, зв'язані з людським життям. Його почало цікавити, як виростають і дозрівають на економічному ґрунті суспільні відносини між людьми, а при цьому заставляючись над долею свого народу. Таке явище перейшло ряд видозміненіх процесів доки створило певний обґрунтований світогляд, на якому молодий Мартос сконцентрував свої спостереження і досліді. Він застановлявся над питаннями економічних відносин між людьми, які існують ще десь від тієї пори, коли постав обмін. Тож констатуючи це явище, він прийшов до висновку, що це було дуже давно, ще десь на початку розвитку людської культури. Отже він прийшов до висновку, що не лише він, але також і колись краші люди призмудувалися над питаннями проблеми бідності й багатства, нагромадження всяких товарів і їхнього розподілу та над засобами усунення протирічних явищ економічного безладдя. Всякі контрасти економічного життя не були для нього чужими тоді, коли він бачив побіч розкоші бідність, де

рядом з пишнотою матері й барв та всяких інших достатків — образ убогості і грізнь виробничих вартостей праці, де ткали матерію тодішні нещасні робітники.

Студіючи самотужки політичну економію, молодий Б. Мартос дізнався, що в продукції товарів існують три фактори, цебто — земля або природа, капітал і праця, а тому він зрозумів, що людська праця повинна бути винагороджена нарівні з іншими факторами продукції. Пізнавши правду, він намагався допомагати ширити між людьми освіту; він завжди стримив до істини, добра й блага, що відноситься до справедливості праці. Він свято вірив, що колись настане такий час, коли в світі не буде більше ніяких „парів”, а надію свою базував на вивченні історії, яка нам доказує, що покоління переходять від одної перемоги до другої при допомозі науки і цивілізації.

Молодість Б. Мартоса не проходила в безжурності й матеріальних достатках. У такому житті є різні внутрішні різноманітності, але це ще не означає виключення його стрімління з накресленою ним мети. Як дерево стається непохитим і безшумно проникає своїми коріннями в глибину землі, так і він величю, спокійно й опановано проникав своєю думкою в глибину суспільного життя. Він у своїх наукових дослідках працював у цьому напрямку, щоб якнайбільше допомогти Україні та її знедоленому народові.

Вже в роках від 1901—1903, молодий Б. Мартос організував на Полтавщині по селах таємні українські книгозбірні, а при цьому викладав політичну економію і українську літературу в організованих ним політичних гуртках середньоскільників. Хоч по закінченні університету молодий Б. Мартос мав великі здібності до дальшої наукової кар'єри, то, як ми вже згадували раніше, російська царська влада йому заборонила викладати в університетах, а тому він був змушений шукати іншої праці. І так у 1909 р. йому пошастило одержати працю старшого контролера ошкоро-страхових робіт, а в 1910 р. він улаштувався працювати у „Волзько-Камському банку” в Києві. Опісля із-за поліційного переслідування був змушений залишити Київ і переїхати на Кубань, де

брат його дружини — Кучеряєнко працював у кооперативі.

Від 1911—1913 рр. працював урядовцем для Чорноморсько-Кубанської залізниці та був членом редакційної колегії кооперативного органу „Союз” і членом управи кредитивних кооператив та переводив курси для членів цих кооператив. З причини хвороби малоріч був змушений повернутись в Україну.

Повернувшись на Україну, від 1913—1917 рр. улаштувався працювати старшим інспектором у Полтавському Губерніяльному Земстві, де мав до діла з кооперативом, вів статистичне обслуговування споживчих товариств Полтавщини та брав участь в організуванні кредитивних і споживчих кооперативів, а при цьому набирив більших знань з теорії кооперативів.

У 1917 р., коли в Росії вибухла революція, Б. Мартос відразу взяв активну участь у революційній боротьбі за права українського народу визволитися з-під чужого панування та з повною енергією включився в розбудову української самостійної держави. І так вже в перших початках 1917 р. Б. Мартос брав участь у І-му Національному Конгресі, І-му Всеукраїнському Селянському З'їзді, а також був обраний членом Української Центральної Ради та генеральним секретарем, а опісля заступником генерального секретаря земельних справ.

Великою заслугою Б. Мартоса було те, що він старався піднести економічне життя в новоствореній українській республіці. За його ініціативою відбулись тоді два Всеукраїнські Кооперативні З'їзди, на яких він накреслив „Схеми для дальшої господарської розбудови кооперативів”. Не зважаючи на переваження в державному апараті, він ще виконував інші праці, між іншим організував курси для підготовки інструкторів по земельній реформі та шестимісячні курси для підготовки кооперативних інструкторів, на яких викладали такі визначні професори, як М. Туган-Барановський, К. Машевіч, С. Остапенко, Воблий та інші.

(Продовження буде)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стр. 2-ої)

ідеї П державної та суспільно-політичної організації" (16 сторінок) і „Соціально-політична й економічна структура Київської Русі" (34 сторінки).

1). Автор використовує обширну літературу і приходить до висновку, що „прямі пов'язані етногенези українського народу з слов'янськими племенами антів і Київською Руссю передбачають відповідну інтерпретацію історії українського народу. Це стосується також й історії української політичної думки".

2). За Володимира Великого Київська Русь була вже така сильна, що могла ставити Візантійській імперії далекосяжні вимоги, диктувати їй свої умови та приволокти Візантію на посвоячення з київськими князями.

3). Суспільні класи в Київській державі не перетворилися на соціальні класи типового феодального зразка, як це сталося в Західній і Центральній Європі. „Не було на Київській Русі й політичного феодалізму".

Слов'янське християнство Кирила і Меодія відіграло дуже важливу роль у процесі християнізації Київської Русі, зокрема в площині збереження її цілком окремих шляхів між Візантією і Римом. Слов'янське християнство не тільки не стало засобом для Візантії підпорядкувати собі Русь, а й перетворилося на чинник, який усе

більшій мірі скріплював незалежні від Візантії позиції Русі.

Радимо прочитати працю М. Сосновського в цілому, бо важко її переповідати з огляду на дуже „густий" зміст цієї праці.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА *товариства „Рідна Школа" в Клівленді, 1950-1977. Клівленд, Огайо, 1977. Ст. 158. Технічний редактор: Степан Кіт, обкладинка: Микола Кавка.*

Цю книжку видав Товариство „Рідна Школа" з нагоди чотирьохсотліття її існування.

В цій книжці читач і майбутній історик українського шкільництва в цій країні знайде багатий матеріал про те, як працювали наші люди над тим, щоб зберегти наших людей при рідній мові та своїй народності. Інженер Іван Фур надрукував статтю „Чверть століття Товариства „Рідна Школа" в Клівленді". Статті інших авторів інформують про інші діяльні праці цього Товариства; про його видавничу діяльність, про фінанси та інші сторінки шкільного життя.

В цій книжці читач знаходить таку масу світлин, яких ще не бачив в жодній іншій книзі, і це цінний матеріал, який побіч точних статистичних даних про учнів та учителів дає правдивий образ цієї Школи Українознавства в Клівленді впродовж останнього чотирьохсотліття.

Садат закликає до приспівання Женецької Конференції

Каїр, Єгипет. — Промовляючи на відкритті нової сесії Парламенту, єгипетський президент Анвар ель-Садат в середу, 9-го листопада, заявив, що готовий брати участь у Женецькій мирній конференції в справі пологдження ізраїльсько-арабського конфлікту і закликав інші арабські уряди йти за прикладом Єгипту.

Похвально висловлюючись про старання президента Джамілі Картера довести до поновного скликання Женецької конференції, Садат заявив, що його не цікавлять „процедурні питання", а тільки факт, щоб та конференція якнайшвидше розпочалася. Єгипетський президент наставив Ізраїль за те, що „створює всілякі перепони" тій мирній конференції, але додав, що готовий переговорювати з ізраїльськими властями „навіть в

самому ізраїльському парламенті".

На тій сесії єгипетського Парламенту був присутній Ясір Арафат, провідний палестинської Визвольної Організації (ПВО). Аналітики вважають, що з уваги на присутність Арафата президент Садат наголосив на справу палестинських арабів, підкреслюючи, що в Женеві єгипетська делегація вимагатиме, щоб Ізраїль звільнив окуповані арабські території, як теж підкреслив, що палестинські араби мають право створити „свою незалежну державу".

Як відомо, ізраїльський уряд прем'єра Менахема Бегіна відмовляється звільнити арабські території і протриває створенню „палестинської батьківщини", твердячи, що виконання вимог арабів спричинилося б до поважної загрози для безпеки Ізраїля.

МИКОЛА РУДЕНКО...

(Закінчення зі стр. 1-ої)

Вказані дії грубим способом порушують суверенітет України, понижують національну честь і гідність її громадян. Вони являються ще одним доказом, що Гельсінкські Угоди, а також Декларація Прав Людини, підписані Радянським урядом, в СРСР все ще грубо порушуються. Крім цього дії незаконним способом підтверджують висновок Української Групи Сприяння про те, що Договір з 27 грудня 1922 р. про створення СРСР з волі шовіністично-націоналістичних офіційних осіб РСФСР, які поставили в основу своїх дій не Право, а Силу, від деякого часу перестав бути державною і національною реальністю.

Ані формально, ані по суті справи прокуратура м. Москви не має права проводити обшуку на території України: вона покликана конституцією своєї власної республіки охороняти закони РСФСР, а не закони УСРР. Між іншим, по відношенню до мене це беззаконня вчинено двічі: 18 квітня 1975 р., коли піддали під репресії члени радянської групи Міжнародної Амністії, і тепер, коли дії Московської прокуратури направлені проти Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод. В останньому випадку це беззаконня явно доказує, що справа проти Української Групи Сприяння заведена не в Києві, а в Москві — цебто на території суверенної держави.

В процесі обшуку в моїй квартирі були допущені грубі порушення процесуального кодексу УСРР. Так, наприклад, згідно зі ст. 155 Пк УСРР, обшук повинен проводитися в день. Приміновати викрутку про виняткові обставини не було ніяких підстав. Все одно у мене на квартирі обшук проводився від 20-ї години 23 грудня до 10-ї години ранку наступного дня. І моя дружина і сусіди цілу ніч не спали.

Ті, які проводили обшук, увірвалися в квартиру підступним способом — свідок Приходько І. І. постукав в двері, нібито, щоб вручити телеграму. Це була брехня, яка свідчить про домовлення між свідком і тими, які проводили обшук. Більше цього: другий свідок Товнес В. В. сам почав брати активну участь в обшуку і перервав це заняття тільки після протесту моєї дружини. Це ясно показує, що свідки являлися заінтересованими особами.

Напередодні обшуку дружина замітила, що в квартирі побував хтось по-сторонній. Помічалось це і раніше. Так, наприклад, в час мого перебування в психоневрологічній лікарні дружини покликали на розмову з психіатром, примусили залишити торбинку в сусідній приміщенні і викрали ключ з'язки. Я зложив проти цього протест працівникам лікарні, написав письмову заяву, котру було забрано у мене адміністрацією і передано в КДБ. І ось наслідок: в часі обшуку виявилось, що в моїх руках з провокаційною ціллю підсунуто 39 американських доларів.

В часі обшуку, крім документів Групи Сприяння, вилучено 3 томи моїх творів: том прози, том поезій (не менше 10 тисяч стрічок) і том філософських творів. В протоколі обшуку вони також називаються „документами". Працівникам прокуратури пора би на кінець, засвоїти, що там, де художні й філософські твори стають „документами" для судочинства, не може бути мови про дотримання Загальної Декларації Прав Людини і Гельсінкських Угод.

Микола Руденко

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі

Лікарський довідник. Книжка у твердій темно-зеленій обгорці із золотими буквами роботи мистця М. Х. ХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

Мілена Рудницька Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

Італія і Ватикан погодилися на текст нового конкордату

Рим. — Представники італійського уряду і Ватикану дійшли до порозуміння щодо остаточного тексту нового конкордату, який має замінити конкордат з 1929-го року, що точно накреслював відносини між Римо-Католицькою Церквою та італійською державою.

Згідно з новою угодою конкордатом, католицьким більш не буде офіційною релігією Італії, як теж значно зменшаться впливи Ватикану в справах освіти, у пологдженнях подружніх конфліктів і т. п.

Текст нового конкордату тепер буде переданий Парламентові на ратифікацію і передбачають, що нову угоду затвердять, бо її підтримує і Християнсько-демократична партія, яка має найбільше послів, і Комуністична партія, яка щодо кількості послів є на другому місці.

Новий конкордат значує, що в Італії всі віровизнання рівноправні, тобто, католицизм перестав бути офіційною релігією країни.

Ватиканські суди більш

не матимуть остаточного голосу в справах уневаження шлюбів, бо цивільні італійські суди можуть відкинути рішення церковного суду.

Щодо освіти, то в середніх школах навчання релігії не буде обов'язковим, а тільки на добровільній базі. У садочках і початкових школах релігія буде далі обов'язковим предметом, хіба що батьки спеціально зазначать, що не бажають, щоб їхня дитина навчалась релігії.

Католицькі школи матимуть ті самі права і привілеї як державні школи. Відносно податків, то тільки організації, які безпосередньо пов'язані з релігійною діяльністю, будуть звільнені від них. Натомість католицькі школи, шпитали і т. д. відтепер мусять платити податки.

Духовенство втратить деякі привілеї, які досі мало в Італії, наприклад, священники чи монахи-брати не будуть автоматично звільнені від військової служби, чи служби в судових лавах присяжних.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

замість квітів на могилу

бл. п. мгр. Ярослава Яворського

на ПАТРІАРШОМУ ФОНДУ зложили:

по 100.00 дол. — С. П. Олексів, д-р Р. Н. Кравчук;
по 50.00 дол. — Д-р В. Е. Білий, Д. Ю. Костів;
по 30.00 дол. — Родина Богославець;
по 20.00 дол. — В. А. Шумейко, В. Д. Пасичник, Т. Я. Чіх, В. С. Сливко;
по 20.00 дол. — З. І. Бундзак, С. І. Луків, В. Е. Котик, д-р С. Ворон, С. П. Шур, М. М. Семанішин, Р. В. Черевко, Л. Савойка, П. М. Гарматій, О. С. Борейський;
по 10.00 дол. — А. П. Петровські, Т. Пастушенко, В. Сеняк, д-р Я. Милдик, І. Р. Липчик, І. В. Яворські, І. М. Мороз, В. Б. Будний, Н. Шараневич, О. М. Бодлак, І. Н. Босняк, В. С. Ткач, В. Васішко, В. П. Кучукда, С. М. Зубаль, О. Нікіфорук, І. Орник, І. А. Делак;
по 6.00 дол. — Д-р Р. Гнатів;
по 5.00 дол. — В. М. Левицький, Т. О. Марущак, А. І. Настюк, У. М. Олійник, О. І. Калинович, К. Кузьма;
по 3.00 дол. — Л. Мурашук.

Родина Покійного висловлює співчуття.
В сумі зібрано 849.00 доларів. Збіркою займалася пані Анна Петровська.

Пожертви на ПАТРІАРШОМУ ФОНДУ можна складати на руки уповноважених збіроків, або вислати на адресу: ST. SOPHIA RELIGIOUS ASS. — PATRIARCHAL FUND 7911 Whitewood Road Philadelphia, Pa. 19117

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями і Знайомими, що 23-го жовтня 1977 р. відійшла у Вічність, на 79-му році життя, наша Найдорожча МАТИ і БАБУНЯ

бл. п.

АННА КОВАЛЬСЬКА (ТИРАН)

ПОХОРОН відбудеться 25-го жовтня 1977 року з похоронного заведення Каппа, до катедрі св. Миколая, а опісля на цвинтар св. Миколая.

Горем прибиті:

дочка — СТЕФАНІЯ з Родиною
син — ЯКІВ з Родиною
син — МИРОСЛАВ з Родиною
син — МИКОЛА з Родиною в Україні
Ближча і дальша Рідня в Америці і Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 11-го листопада 1977 року, зяосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий БАТЬКО, ТЕСТЬ і СТРИЙКО

СЛ. П.

МИКОЛА ЧУМА

уроджений в с. Роздільович, пов. Рудки, Україна.

ПАРАСТАС — в неділю, 13-го листопада 1977 р.

ПАНАХІДА — в понеділок, 14-го листопада 1977 року, о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Thomas M. Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН — у віторок, 15-го листопада 1977 року, о год. 9:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Нью Йорку — о год. 10:30, а відтак на цвинтар Кальварія в Кінсі, Н. Й.

В глибокому смутку:

дочка — РОЗАЛІЯ з мужем ГРИГОРІЄМ ПОЛЧІЙ
дочка — НАТАЛІЯ
братанок — СТЕПАН ЧУМА з Родиною

3 КІНЦЕМ МИНУЛОГО ТИЖНЯ

відбулися в Бавид Бруку величаві похорони св. п. Голови ПУН ред. Олега Штутля-Ждановича, в Елленвіль відбудеться з'їзд СУМА, а Головний Екзекутивний Комітет УНС має своє чергове засідання. Про всі ці та ряд інших подій в українському житті — з уваги на приспіваний друк цього числа „Свободи" — основні інформації будуть подані в черговому числі.

ПРОПАЩИЙ ЧАС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Курського р. 1922. Терор залишається й досі головною підпорою режиму. Тому пишні відзначили в Москві 100-ліття першого начальника ЧК Фелікса Дзержинського.

Однопартійна тиранія опанувала все господарство, створивши величезну бюрократичну машину. Безоглядним визиском мільйонів людей, ціною смерті мільйонів у таборів примусової праці комуністична тиранія створила велику індустрію. Московська пропаганда хвалиться, що в СССР виробляється більше сталі на одного мешканця імперії ніж у високо розвинених країнах. Своєю мілітарною силою союзу Північної Америки. Обітниця комуністичних вождів, що вони створять для людності імперії матеріальний добробут, зостаються протягом 60 років партійної тиранії фальшивою пропагандою. Бо сталі чи гармат людина не може їсти.

Тяжкопадна, неповоротка бюрократія не може організувати виробництва харчових продуктів і забезпечити товарами людність. Тому доводиться купувати пшеницю, м'ясо, масло в країнах вільного світу. Розумніші бюрократи й спеціалісти індустрії та сільськогосподарства розуміють непридатність всевлідної партійної системи для розвитку економіки, але вони безсилі здійснити жорсткі реформи: партійна каста боїться будь-яких змін, бо тоді сотні тисяч партійних бюрократів-паразитів залишилися б „без хліба". Таким чином, партійний апарат, що складається з дармоїдів, мусять обороняти свої посади й привілеї, гальмуючи поступ.

Наглядачі, поставлені партією, контролюють науку, літературу і всяке мистецтво: все має служити

„Збільшити добування бараболі, горюдини і баштанових культур (кавуни, динь, гарбузів, П. Ф.)... Забезпечити розведення томатів, огірків, цибулі, часнику і горюдини („зелених культур") в розмірі, що задовольняв би потребу, поширити організацію спеціалізованих господарств і тепличних комбінатів" (Цитовано: „Наш Сучасник", Москва, серпень 1977 р.)

Де знайдете на світі країну, поза Советським блоком, в якій уряд давав би своїм громадянам накази, як і скільки вони мають розводити цибулі, часники, редьки, капуста та інших „ласощів"? Але в режимі диктатури комуністичні вожді не бояться ні критики, ні сміху, там „на всіх язиках має мовити, бо благоденствує", як писав Тарас Шевченко про деспотичних попередників теперішніх тиранів.

Пропавший час ще не закінчився...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

УНСОЮЗУ!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ

бл. п.

ЮРІЯ ЗЕНОНА МІШКЕВИЧА

Незабутнього Братанка і Стричного Брата

буде відслужена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо в неділю, 20 листопада 1977 р., о год. 12 дня Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

Мгр СТЕФАН МІШКЕВИЧ з Родиною

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД ДНЯ СМЕРТІ

бл. п.

ОЛЬГИ з КОБЗЯРІВ ЧЕРНИК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХІДОЮ

в суботу, 19 листопада ц. р., о год. 8:30 ранку в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й. Про молитви за спокій душі Покійної просять —

ПРИЯТЕЛІ-СПІВЖИТЕЛІ Дому Павла Гука в Джерзі Сіті

Замість квітів на свіжу могилу, у пам'ять

Олени Гуменної

Матері наших приятелів Лідії й Лева („Гуми"), жертвумою на Патріарший Фонд в Римі 50.00 доларів

і молимося за спокій її Праведної Душі.

Трентон, Н. Дж.

Галина й Іван КОСТЮКИ

ПОСТІЙНА УКРАЇНЬКА КАРТИННА ГАЛЕРІЯ

Ольги Соневської в приміщенні Т-ва „САМОПОМІЧ" в Нью Йорку, 98 Друга Авеню

мас

ВЕЛИКИЙ ВИБІР КАРТИН УКРАЇНЬСЬКИХ МИСТЦІВ

ЯРОСЛАВ СТАДНИК (студ. Рим, Флоренція), К. КРИЧЕВСЬКА, Б. КОНДРА, „ЕКО", І. ФЕДЕНИШИН, М. ЦУКАНОВА і багато інших.

Галерія відкрита щодня, крім неділі, від 10 год. до 3 год. по пол., а в п'ятницю до 8 год. вечора.

КАРТИНИ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ.

Увага!

Увага!

ЄДИНА НАГОДА набути ці книжки під час ВЕЛИКОГО ОСІНЬОГО ВИПРОДАЖУ

Богдан Нижанківський: СВЯТО НА ОСЕЛІ — по- вість	5.00
Житомир Богдан Олексин: ПІСНЯ ПРО ЧЕРВО- НУ КАЛІНУ 1914-1974. Історія УСС-ів для молоді	3.50
Валерій Остапенко: ВЕРШНИКИ В ЖИТАХ — по- вість	2.50
Ред. Михайло Островерха: а) БЕРЕГАМИ МАНДРІВКИ — репортажі ...	5.00
б) БЛИСКИ І ТЕМРЯВИ. 1918-1919-1920 ...	3.00
в) ГОМІН З ДАЛЕКА — нариси	1.00
г) НА ЗАКРУТІ — осіннь 1939 року	5.00
М. Пасичник: ДНІСТРОВІ ЛІЛЕЇ — автобіографія в віршах	3.00
Марія Пастернакова: УКРАЇНСКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — друге доповнене видання	3.50
В. Підмогильний: МІСТО — роман	2.50
М. Л. Подвезько: УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙ- СЬКИЙ СЛОВНИК, друге, виправлене і до- повнене видання, близько 60.000 слів	10.00
Ред. Леонід Полтава: а) ВАЛТОРНА (збірка поезій, лірична) ...	1.50
б) МАЛИЙ ІНДІЯНИН	1.00
Богдан Попович: ПІД УКРАЇНСЬКИМ НЕБОМ — спогади 1908-1940	3.00
Михайло Прокопів: ПО П'ЯТДЕСЯТ ШІСТЬ РО- КАХ НА УКРАЇНІ	1.50
Юліян Радчикевич: ПОЛКОВНИК ДАНИЛО НЕ- ЧАЙ — історична повість у 2-х частинах	4.00
Мілена Рудницька: НЕВИДИМІ СТИГМАТИ	15.00
Антін Рудницький: УКРАЇНСКА МУЗИКА — історично-критичний огляд	12.50
Улас Самчук: НА ТВЕРДІЙ ЗЕМЛІ — роман	4.00
Іван Світ: УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВЗАЄМИ- НИ 1903-1945. Історичний огляд і спостережен- ня	8.00
Василь Симоненко: ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ — збірка вибраних творів в українському оригі- налі та англійському перекладі Андрія М. Фр- Чирівського	5.00
Валентин Сімянців: СПОГАДИ БОГДАНІВЦЯ	2.00
Іван Смолий: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'І — повість	2.50
Олеся Солтисик: ТА ЗЕМЛЯ НАША — повість	4.50
Леонід Соневичкий: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — син- хроністично-хронологічна таблиця	1.50
Д-р Ігор Соневичкий: АРТЕМ ВЕДЕЛЬ І ЙОГО МУЗИЧНА СПАДЩИНА	3.50
Д-р Матвій Стахів: ТРЕТЯ СОВЕТСЬКА РЕС- ПУБЛІКА В УКРАЇНІ. Нариси з історії тре- тьої воєнної інвазії Советської Росії в Украй- ну і розвитку окупаційної системи в часі Ли- стопад 1919-1924	3.00
Остан Тарнавський: БРАТ — БРАТОВІ — книга про ЗУАДК	5.00
Володимир Татомір: ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ — Спогади про участь україн- ської молоді у Визвольних Змаганнях 1918- 1920 років	3.00
Зеновія Терлецька: УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ	7.00
Ген. О. Удовиченко: ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, РІК 1919	7.00
Іван Франко: ТВОРИ — комплект 20 томів	80.00
Леся Хрещина: а) ОТАМАН ВОЛЯ — повість для молоді (друге видання)	3.00
б) ДАЛЕКИМ І БЛИЗЬКИМ — вірші	3.50
Іван Шибубський: НА КРИЛАХ ТУГИ І МРІЇ — вірші і пісні	2.00
Богдан Шимбалей: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧ- НОСТІ УКРАЇНА ЧИ АМЕРИКА	2.50
Василь Чаліченко: СПРАВА БЕЗСМЕРТЯ — опо- відання й поеми	3.00
Ганна Чернів: а) ІДЬМО ЗІ МНОЮ (репортажі)	3.00
б) ЧОРНОЗЕМ — вірші	3.00
Дмитро Чуб: СТЕЖКАМИ ПРИГОД — оповідан- ня, нариси, вірші	3.70

Замовляти можна в книгарському відділі при „Сво-
боді“, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи
оплату на кошти переписки від \$1-53 (в залежності від
кількості книжок).

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стей-
тового податку.

“SVOBODA” BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Дві виставки образів д-ра І. Калиневича

Балтимор. — Тут, у ве-
ликій залі Фіфт Регімент
Арморі від 7-го і 8-го
жовтня ц. р., на запрошен-
ня німецької корпорації
Мариленд Октоберфест,
має свою індивідуальну ви-
ставку своїх мистецтв І. Ка-
линевич.

Малює виставив 25 обра-
зів-олій, що зображували
пейзажі з українською і
німецькою тематикою, кві-
ти і види моря. Кілька над-
цять тисяч різноманітних
учасників свята мали наго-

ду оглянути і набути ці
образи.
Друга збірна виставка
відбулася від 23—25-го
жовтня ц. р. в залах Брук
Манор Каунті Клуб в Нор-
беку, Мариленд. На ній
виставляло 21 американсь-
ких мистців, членів Олней
Арт Асошіейтс, між ними
Іларіон Калиневич. Це
була річна імпреза, що звичайно
припадає на осінь.
Обидві згадані виставки
пройшли успішно.

Степан Шандор

Оркестра „Веселі Часи“

Минув вакаційний час,
надходить час забав, а від-
так зимових балів і танцю-
ватимемо до музики наших
оркестр. І мимоволі прига-
дується мені бальний ви-
схід одного із наших кращих
диригентів хорів: „Наші
оркестри так спотворили і
зіпсували наші народні піс-
ні, що не маю відваги із
ними виступати на сцені.“
Слухаючи музику наших
популярних оркестр, як гра-
ючи до танцю існують при-
наду наших народних піс-
ень, мимоволі робиться
лячно, куди ми йдемо.

Але є виняток, є одна ор-
кестра, яка грає до танцю
гарні мелодії, а коли і за-
грає часом народну пісню,
то грає її із смаком. А це
оркестра з Чикаго „Веселі
Часи“.

„Веселі Часи“ це модерна
українська оркестра, яка
кометою показує на го-
ризонті і скорим темпом
промоує собі дорогу впер-
ед. Хлопці грають, що
„муха не сідає“, хто їх чув,
всі без винятку визнають
про них в самих супер-
лативах. Оркестра має 6
музиків, 2 українці, а 4 аме-
риканці українського по-
ходження. Але наші укра-
їнці-музиканти українизували
неукраїнців і ті не тільки
співають по-українськи, але
навіть поправно говорять
українською мовою. Може
тому наша пісня виходить у
них інакше?

Історія цієї оркестри ко-
ротка, всього 3 роки. Іван
Стеців, організатор і керів-
ник оркестри, прийшов із
війська додому, зустрів
своїх колегів і почали грати
Не в ... карти, а на інстру-
ментах. Хтось їх підслухав
і запросив грати у себе і так
оркестра вийшла у світ.
Три роки небагато часу,
але подивитись на виряд

оркестри, на дисципліно-
ваність, послухати техніки
гри і співу, то хлопці вик-
ликають подив і пошану.

Оркестра грає переваж-
но на репрезентативних
виступах і балах (лікарі, ін-
женери) і найкраще любить
грати в українському сере-
довищі. Оркестра виступа-
ла вже кілька разів на Со-
юзістів і своєю грою і своєю
поставою з'єднала собі
всю публіку без різниці
віку. З кожним виступом
вони є шораз ліпші. Їхня
тасмичка? Вони рекорду-
ють свою гру протягом
цілого вечора, а ілуди до-
дому слухають свої гри і в
той спосіб викривають вла-
стні помилки і недотягнен-
ня, щоб їх більше не по-
вторяти.

Тому рік випустили
свою першу платівку, цьо-
го року в жовтні випуска-
ють другу платівку. Обі
платівки вже замовлені до
розпродажу в канадських
осередках, про американсь-
кі осередки не знаю.

На закінчення наведу
слова одного старшого
громадянина і союзового
діяча, який в літі багато
разів приїжджав на Сою-
зівку. Він ніколи там не
танцював і всі думали, що
він не вміє танцювати. Але
коли „Веселі Часи“ загра-
ли вальса „Над синім Ду-
наєм“, той громадянин
зирнувся і з молодого жін-
кою затанцював вальса на
віденський спосіб, та так,
що всі аж ахнули. І сідаючи
він помахав хлопцям з по-
дякою, кажучи: „Держіть-
ся хлопці разом і приїд-
жайте до нас частіше, бо ви
найліпші. Танцюючи до ва-
шої гри я забув про час і вік
і від довшого часу я мав
направду „good times“ —
веселі часи.“

Олеся Солтисик

В Москві помер Алексей Стаханов

Москва. — В суботу,
5-го листопада ц. р., помер
тут на 71-му році життя
відомий у 30-х роках ву-
глекоп, якого описав Сталін
і советські режимники ви-
користовували для експлу-
атації робітників — Алек-
сей Г. Стаханов. Працю-
ючи в копальнях вугілля
Стаханов встановив все
нові й нові рекорди, здобу-
ваючи за 5 годин і 45
хвилин 102 тонни вугілля,
тобто 14 разів більше від
звичайної норми. Сталін,
тодішній советський дикта-
тор, використав Стаханова
для розвинення урядової
пропаганди і посилення ти-
ску на робітників не тільки
в копальнях і промислових
заводах, але також в інших ділянках,
вимагаючи від них ще
більш посиленої праці. Ви-
ступаючи в 1935 році перед
Верховною Радою СССР,
Сталін вказував на Стаха-
нова, якого вміщав наго-
родили різними советськи-
ми бляшками і грамотами,
нахвалявся, що аж тепер
Советський Союз дожене і
пережене західні капіта-
лісти. Він закликав совет-
ських наглядів пристосу-
вати досягнення Стаханова
до всього робітництва і по-
грожував покаранням
тих, які цього не зроблять.
У пізніших роках советські
режимники використали
нових „стахановців“, які
були до певної міри бато-

ВАТКИ! Зв'яжіть замоло-
ду дитину з найстар-
шою, найбільшою й найба-
гатішою українською націо-
нальною установою поза ме-
жами батьківщини, якою є
Український Народний Со-
юз, щоб забезпечити їм кращу
будущність, в нашій громаді
у вільному світі нового сві-
тового гелла!

ДЕ КУПИТИ ПОДАРКИ НА УКРАЇНУ? ДЕ Є ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ? ДЕ Є НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ? ДЕ Є ПРИСТУПНІ ЦІНИ? ДЕ Є ФАХОВА І СОЛІДНА ОБСЛУГА?

в УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ DELTO EUROPA CORP.

Roman Iwanuckij

136 і 146 First Avenue
(Bet. 8th & 9th Sts.)New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 228-2266

ДЕЯКІ ТОВАРИ НА ВИПРОДАЖ ПО НИЖЧЕ ЦІН ЗАКУПУ!!!

Масло на складі: хустки і шаліки різного роду і розмірів.
Свєтери — жіночі, мужські і дитячі, акрил і вовняні,
спроводжувати з Німеччини. Близько різного роду.
Спеціальність: СВЕТЕРИ І БЛЮЗКИ З УКРАЇН-
СЬКИМ ВЗОРОМ. Шкіряні і найновітні куртки. Капи та
дивани на стіну, імпортовані з Іспанії, Італії і інших
держав. ШТАНИ І МАРИНАРКИ „ДЖІНСИ“ (Jeans).
Нитки ДМЦ. Панама, юта і канва. Різні взори обрусів,
доріжок і серветок. Друкований матеріал на подушки і
драперії. Снідні вовняні жіночі білля „пенти годе“ і
почохи з Німеччини. Золоті малі тризуби з ланцюжками,
наліпки на авта і т. п. ВЕЛИКИЙ ВИБІР КЕРАМІКИ І
ІНКУСТОВАНИХ виробів з дерева!!!
Маленькі подарки на весілля від молодії.

СВІЙ ДО СВОГО!!!

Просимо відвідати нову
крамницю, при:
146 First Avenue (Bet. 8th & 9th Sts.)

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION

Edited by TARAS HUNCZAK

with the assistance of JOHN T. von der HEIDE

Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute 1977

424 pages — hard bound. Price: \$15.00

Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

“SVOBODA” BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN SOVIET “JUSTICE” vs. HUMAN RIGHTS

The only tape recording of a trial smuggled out of the Soviet Union.

Edited by AUGUST STERN.

Translated from the Russian by MARCO CARYNNYK

267 pages — hard bound. Price: \$9.95

Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

“SVOBODA” BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Федеральний суд поширив права журналістів

Нью Йорк. — Федераль-
ний Апеляційний Суд у по-
неділок, 7-го листопада,
вирішив, що під час судової
розправи за наклеп журна-
лісти не мусять „розкри-
вати своїх думок, опіній та
заключень“ в час писання
вістки чи редакційної статті.
якщо особа, яка позиває
цього журналіста за наклеп,
є загальною відомою публі-
цією.

В цьому рішенні, що його
правники вважають прева-
жливим для заперення сво-
боди преси, гарантованої
Першим Додатком до Кон-
ституції ЗСА, Апеляційний
Суд зазначив, що якщо б
адвокати мали право вима-
гати від журналіста такого
розкриття його думок і опі-
ній, то була б дуже послаб-
лена незалежність будь-якої
радації.

Апеляційний Суд кон-
кретно відкинув клопотан-
ня адвокатів колишнього

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА.

19-го ЛИСТОПАДА 1977 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні
збори Б-ва св. Миколая — 5-й
Вид. о год. 6-й веч. в
церковному приміщенні при
37-09 31-ша Авеню. На
порядку нарад: звітування з
організаційної і фінансової
діяльності та інші справи. — В.
Левенеч, предс., М. Хоман-
чук, секр.

НЕДІЛЯ.

20-го ЛИСТОПАДА 1977 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні
збори Т-ва Запор. Січ — 245-й
Вид. о год. 2-й по пол. в залі
УНДомі при 479 Jeremiah Ave.
Простіть чл. прибути. — М.
Голінко, гол., М. Мартиненко,
секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні
збори Б-ва св. Йосафата 217
Вид. о год. 2-й по пол. в новім
приміщенні, а саме в шкільній
кафедері св. Йосафата. На
порядку: вибір кандидатів до
Управу на 1978 рік та інші
важливі справи. Просіть чл.
прибути. — К. Шевчук, гол.,
Т. Мартинюк, кас., Т.
Кубарич, секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568